

Priština: 21.09.2023.
Kod RUE-a: V_1761_2023

Odbor Regulatornog ureda za energiju

Na osnovu:

- Člana 9. stav 1. tačka 1.7, člana 15. stav 1.8 i člana 17. stav 1.2, člana 25. člana 26. stav 1. tačka 1.2 Zakona o energetsom regulatoru (br. 05/L-084);
- Člana 16. stav 1. tačka 1.19, člana 25. stav 1. člana 28. stav 1. tačka 1.21 Zakona o električnoj energiji (br. 05/L-081),
- Člana 2. stav 2. tačka 2.3, člana 4. stav 1. tačka 1.2 i člana 13. stav 2. člana 14. člana 17. člana 18. Pravilnika br. 04/2017 o rešavanju žalbi i sporova u energetsom sektoru;
- Člana 11. člana 16. člana 18.2.2, člana 183.3, člana 183.4 i člana 18.5.2 Tržišnih pravila;
- Žalbe/Spora KOSTT-a AD br. 2559, od 20.12.2022. godine, pokrenut protiv KEK AD u vezi sa sporom i neplaćanjem računa za mesec decembar 2021. godine za neravnoteže prouzrokovane od strane KEK AD;
- Preporuke OZP-a u okviru RUE-a: **ZRRE/DMK_R_2445_08_23**; i
- Iznošenih dokaza od stranaka;

na sednici održanoj 21.09.2023. godine, doneo je ovu:

O D L U K U

I. USVAJA SE kao osnovana žalba Operatora prenosnog sistema i tržišta (KOSTT AD)

II. OBAVEZUJE SE – Kosovska energetska korporacija (KEK AD) da plati KOSTT-u AD, račun br. 0963/1 za prouzrokovane neravnoteže od strane KEK-a za mesec decembar 2021. godine, u ukupnom iznosu od 299.212,60 evra.

O b r a z l o ž e n j e

Regulatorni ured za energiju (RUE) je 20.12.2022. godine primio od Operatora prenosnog sistema i tržišta (KOSTT AD), zahtev za pokretanje spora protiv Kosovske energetske korporacije (KEK AD) u vezi sa:

Neplaćanjem računa za mesec decembar 2021. godine za prouzrokovane neravnoteže od strane KEK AD.

KOSTT AD je u svom zahtevu razjasnio razloge za pokretanje spora, naglašavajući da je, kao Operator tržišta, u obavezi da izvrši proces završnog ujednačavanja za sve strane odgovorne za ravnotežu u Regulatornoj zoni KOSTT-a AD.

KOSTT AD je razjasnio da je 18. januara 2022. godine izdao račun sa brojem 0963 za neravnoteže koje je KEK prouzrokovao tokom decembra 2021. godine u iznosu od 1.537.398,80 €. Dana 15. februara 2022. godine, KEK AD je vratio račun zajedno sa dopisom sa brojem protokola 837, u kojem se osporava račun izdat od strane KOSTT-a za neravnoteže, pozivajući se na Izveštaj Zajedničke stručne komisije u vezi sa istraživanjem i procenom pada Proizvodnih jedinice A3 i A5 u TE Kosova A, KEK-a od 06.12.2021. godine.

KOSTT je 24. februara 2022. godine izdao račun 0963/1 ispravljen za neravnoteže, sa brojem protokola 309, u iznosu od 299.212,60 €, koji predstavlja zamenu za račun 0963 u iznosu od 1.537.398,80 €.

KEK 21. marta 2022. godine poslao KOSTT-u dopis sa brojem protokola 1541, u kojem navodi da je i ispravljen račun zbog neravnoteža neprihvatljiv jer efekti neravnoteža koje je prouzrokovao KEK 6. decembra 2021. godine nisu ispravljeni oko 18 sati koliko su bile van pogona jedinice A3 i A5 TE Kosova A.

KOSTT je 24. marta 2022. godine poslao KEK-u AD dopis sa brojem protokola 611, kojim obaveštava KEK o obavezama kao strana potpisnica Okvirnog sporazuma o tržišnim pravilima, na osnovu kojeg se obavezuje da striktno sprovodi sve obaveze i odgovornosti koje proizilaze iz Tržišnih pravila usvojenih od strane Odbora Regulatornog ureda za energiju.

KOSTT je 05.04.2022. godine primio od KEK-a odgovor na gore navedeni dopis putem dopisa sa brojem protokola 2036, u kojem tvrdi da su neosnovane obaveze koje je KOSTT postavio na račun broj 0963/1 zbog neravnoteže, pozivajući se na izveštaj zajedničke stručne komisije i traži od KOSTT-a da izvrši ispravke u dokumentu „Obračuni završnog ujednačavanja za KEK od 01.12.2021. do 31.12.2021. godine“.

Dana 15. aprila 2022. godine, KOSTT obaveštava KEK putem dopisa broj 761 da nije otklonio kršenje Tržišnih pravila.

KEK je 22. aprila 2022. godine, poslao KOSTT-u dopis sa brojem protokola 2461, u kojem izjavljuje da je dana 15.04.2022. godine primio dopis sa brojem 761 o neuklanjanju kršenja Tržišnih pravila od poslovne strane KEK AD u vezi sa obavezom za plaćanje računa broj 0963/1 od 24.02.2022. godine za neravnoteže uprkos sporovima koje je KEK izneo dopisima broj 1541, od 21.03.2022. godine kao i dopisom broj 2036 od 04.06.2022. godine.

KOSTT je 4. maja 2022. godine poslao Regulatornom uredu za energiju dopis sa brojem protokola 851, sa Obaveštenjem o kršenju tržišnih pravila od strane Poslovne stranke „KEK“.

Dana 6. maja 2022. godine, KOSTT je primio odgovor od RUE putem e-maila u kojem se navodi da zahtev KOSTT-a ne ispunjava kriterijume za podnošenje Odboru RUE-a bez argumentovanja i dokazivanja tvrdnji KEK-a u vezi sa sporom koji su pokrenuli, zahtevajući da se razmatranje pitanja vrši u skladu sa Pravilnikom o rešavanju sporova u energetske sektoru.

KOSTT AD je naglasio da postoji nesporna odgovornost KEK-a AD da plati račun za neravnoteže na osnovu primenjivog zakonodavstva, iznoseći pravne reference i pravna tumačenja u vezi sa pokrenutim sporom.

KOSTT AD naglašava da Zakonom o električnoj energiji, odnosno zakonskim odredbama člana 16. stav 1. tačka 1.19. Dužnosti i odgovornosti Operatora prenosnog sistema su ravnoteža sistema električne

energije u skladu sa Kodom prenosne mreže i Tržišnim pravilima, članom 25. stav 1. definisano je da je svaki učesnik na tržištu električne energije odgovoran za ravnotežu.

KOSTT AD naglašava da se Tržišnim pravilima, odnosno članom 18.2.2, naglašava da: Sve poslovne strane su dužne da odobre podatke o izmerenoj energiji i podatke provizornih računa u skladu sa procedurama Tržišnih pravila sastavljenih u skladu sa stavom 5.1.2(b). Ukoliko poslovne strane ne potvrde podatke o izmerenoj energiji ili provizorne račune, iznosi će se smatrati tačnim i OT će nastaviti proces fakturisanja.

Takođe članom 18.3.3. Tržišnih pravila definiše da: Odgovorna strana za ravnotežu (OSR) i poslovne strane plaćaju celokupan iznos novca za račune koji su im ispostavljeni (a OT će isplatiti novac koji duguje OSR-u i poslovnim stranama) najkasnije pet (5) radnih dana nakon izdavanja računa. Dok član 18.3.4. kaže: Za svako neblagovremeno plaćanje, na neplaćeni iznos će se obračunavati godišnja zakonska kamata sa kamatnom stopom od 4.5% u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima, osim ako se neplaćeni iznos tretira kao pitanje od poverenja.

Dok se članom 18.5.2 naglašava da: Kada OSR ili poslovna strana pokrenu dobronamerni (bona fide) spor oko računa, u svim slučajevima obaveza plaćanja ovog računa treba biti izvršena do navedenog datuma. Pravi spor je spor zasnovan na tačnim dokazima, gde se tačni dokazi definišu kao originalni podaci koji potkrepljuju dokazivanje netačnosti završnog ujednačavanja. U slučaju duga prema ili sa računa OSR-a ili poslovne strane, plaćanje ukupnog iznosa treba izvršiti kako je fakturisan.

Dakle, prema stranci KOSTT AD, na osnovu gore navedenih članova Zakona o električnoj energiji, za ravnotežu je odgovoran KEK AD, i tom prilikom je KEK AD izvršio kršenje zakona tako što nije ispunio ove obaveze i takođe odbijajući da plati za primljene usluge.

KOSTT AD naglašava da na osnovu člana 4. Pravilnika o rešavanju žalbi i sporova u energetsom sektoru, zatražio od RUE-a rešavanje spora u najkraćem mogućem roku, odnosno da primorava KEK AD da prihvati račun za decembar 2021. godine i da isti plati što pre.

RUE je dana 13.02.2023. godine putem dopisa sa br. protokola 106/23 prosledio obaveštenje za odgovor KEK AD u vezi sa pokretanjem spora od strane KOSTT AD, br. 2559, od 20.12.2022. godine, da iznese odgovore u vezi sa spornim računom za neravnoteže za mesec decembar 2021. godine.

KEK AD je dana 20.02.2023. godine, dostavio odgovore u dopisu br. 106/23 od 13.02.2023. godine „Odgovor KEK-a AD na pokretanje spora KOSTT-a AD protiv KEK AD u vezi sa spornim računom za neravnoteže za mesec decembar 2021. godine.

KEK AD naglašava da je odbio fakturu neravnoteža za mesec decembar 2021. godine i tražio od KOSTT-a da se isti ispravi zbog činjenice da je efekat odstupanja sa negativnim neravnotežama koje je KOSTT primenio na KEK usled činjenice da je dana 06.12.2021. godine došlo do pada proizvodnih jedinica A3 i A5 u TE Kosova A i ovaj pad proizvodnih jedinica je nastao kao rezultat kvara ili pada TR-35/220kV, ZK_1 strana 220kV, L1-N u vlasništvu KOSTT-a, kako je predstavljeno u izveštaju zajedničke komisije KEK-KOSTT.

RUE je izneo dokaze i to: račun br. 0963 od 18.01.2022. godine, račun br. 0963/1 od 24.02.2022. godine, Dopis br. 837 od 15.02.2022. godine, Dopis br. 338 od 18.02.2022. godine, Dopis br. 1541 od 21.03.2022. godine, Dopis br. 611 od 24.03.2022. godine, Dopis br. 2036 od 06.04.2022. godine, Dopis br. 761 od 15.04.2022. godine, Dopis br. 2461 od 22.04.2022. godine, Dopis br. 851 od 04.05.2022. godine, izveštaj zajedničke komisije KOSTT-KEK kao i zahtev za pokretanje spora Operatora prenosnog sistema i tržišta (KOSTT AD) br. 2559 od 20.12.2022. godine.

Analiza spora

RUE je razmotrio spor koji je pokrenuo KOSTT AD, u skladu sa članom 17. stav 1. tačka 1.2 Zakona o energetsom regulatoru i članom 17. i 18. Pravilnika br. 04/2017 o rešavanju žalbi i sporova u energetsom sektoru i iznesene dokaze na sednici za razmatranje, gde je utvrdio da je zahtev KOSTT-a AD osnovan.

RUE ocenjuje da je na osnovu iznesenih dokaza potvrđeno da je KOSTT izvršio obračun završnog ujednačavanja za račun KEK-a za period od 01.12.2021. do 31.12.2021. godine, na osnovu potvrđene izmerene energije i odobrene ugovorne nominacije za račun KEK-a.

Takođe iz spisa predmeta se primećuje da KEK AD nije osporio izmerenu energiju i nije predočio dokaze o netačnosti završnog ujednačavanja, stoga, račun za mesec decembar 2021. koji je pripremio KOSTT AD za plaćanje neravnoteža kako je propisano članom 15. i članom 16. Tržišnih pravila da su korektni i tačni. Vraćanje računa od strane KEK-a AD nema pravnu podršku i kao takav je u potpunosti u suprotnosti sa Tržišnim pravilima. Pored toga, vredni napomenuti da član 15.5.2 Tržišnih pravila izričito opisuje da kada Poslovna strana pokrene spor u vezi sa računom, u svim slučajevima obaveza plaćanja ovog računa treba da bude izvršena do datuma navedenog u računom. Neprihvatanje računa i njegovo vraćanje od strane KEK AD bez pravne podrške, izazvalo je materijalne posledice za KOSTT AD.

Što se tiče tvrdnji KEK AD da nije mogao da ispuni ugovorne obaveze navedene za vreme od 6 do 24 sata dana 06.12.2021. godine, one ne stoje jer ugovorne nominacije ovog datuma odobrene od strane Operatora tržišta, za koje je KEK obavešten, u skladu sa članom 11.2.8 Tržišnih pravila, nisu se promenile ni za vreme od 6 do 24 ovog datuma, dakle, iste su vrednosti kao one odobrene u D-1. da odgovornost za neplanirani pad proizvodnih jedinica padaju na postrojenja KOSTT-a, gde je usled toga došlo do preusmeravanja proizvodnje električne energije.

RUE ocenjuje da je KOSTT AD ispravno postupao i primenio zakonski okvir gde je pripremio ispravljeni račun 0961/1, koji je poslao KEK AD ali ih ovaj nije prihvatio i samim tim dokazuje činjenicu da je KEK AD postupao u suprotnosti sa gore navedenim važećim zakonskim odredbama.

RUE ocenjuje da je KOSTT AD u ulozi Operatora tržišta, u obavezi da sprovede proces završnog ujednačavanja za sve odgovorne strane, uključujući KEK AD za ravnotežu u regulatornoj zoni i na ispravan način za energiju neravnoteža je fakturisano od strane KEK AD za mesec decembar 2021. godine, ispravno primenjujući važeće zakonske odredbe.

Dakle, pozivajući se na spise predmeta i iznošenje dokaza, potvrđuje se da KEK AD snosi punu odgovornost da ispuni zakonske obaveze u vezi sa računom za neravnoteže za mesec decembar 2021.

godine i da plati ukupan iznos od 299.212,60 evra, u roku od 30 dana od dana prijema ove odluke pod posledicama prinudnog izvršenja.

Odbor RUE-a je, nakon razmatranja, analize, sprovođenja dokaza i svedočenja strana u sporu, ocenio da je zahtev KOSTT-a AD osnovan, oslanjajući se na zakonske odredbe Zakona o električnoj energiji br. 05/L-085, Tržišna pravila, nakon analize svega gore navedenog, odlučio kao u dispozitivu ove odluke

- III. Odluka se izdaje na albanskom jeziku i biće prevedena na srpski i engleski jezik. U slučaju neusaglašenosti između verzija, prevladaće verzija na albanskom jeziku.
- IV. Odluka stupa na snagu na dan usvajanja od strane Odbora Regulatora, i objaviće se na zvaničnoj internet stranici RUE-a.

Pravna pouka: Stranka koja je nezadovoljna ovom Odlukom može da pokrene upravni spor pred nadležnim sudom, u roku od trideset (30) dana, od dana prijema Odluke ili od dana njenog objavljivanja na internet stranici Regulatora, koja god da se desi zadnja.

Odbor RUE-a:

Ymer Fejzullahu, predsedavajući

Lutfije Dervishi, članica

Gani Buçaj, član

Arta Isufi, članica

Adnan Preniqi, član

Odluku dostaviti:

- Korisniku licence: **KOSTT**
- KEK-u ad, i
- Arhivi RUE-a.